

Zdenko Kodrič

Film Zorice Grünfeld

(Odlomek iz romana)

Kdor pride do sem, bo pot nadaljeval. Kdor pogleda proč, ne vidi celote. Ljubezen zaljubljenec ne poljublja. Tak je napis/posvetilo v špici filma z naslovom *Zorica Grünfeld in njene ženske*. Teh pet besed je sestavljenih iz črk, izrezanih iz časopisnih člankov. Naslov si je izmislila scenaristka filma, Zorica Grünfeld. Gospa Zorica Grünfeld.

* * *

Zdajle pešačim. Na oknih moji stalni opazovalki. Spremljata me od starta in skoraj do cilja in z uro merita čas mojega odhoda od doma in prihoda domov. Tista na prvem oknu je moja na pol gluha sestra, druga, ki me skozi šavje različnega cvetja komaj opazi, je svakinja, sestra mojega pokojnega moža. Vsak dan pešačim v gostilno *Pri tanki deski*. Zjutraj na kavo, zvečer grem tja spit kozarec vina. Lokal sem vzljubila zaradi miru in zaradi natakarja. Dragec je gostilno uredil po mojem okusu: manj je več. Sinoči je celo umaknil zaprašene kaktuse in kupil belo orhidejo, predvčerajšnjim je prinesel novo garnituro skodelic za kavo in nekaj novih kozarcev. Staro ročno blagajno je očistil in jo s točilnega pulta prestavil na robustno polico pod stropom.

V to majhno gostilno sredi mesta sem prvič vstopila pred več kot dvajsetimi leti. In sklenila, da bo Tanka deska moje zatočišče. In sidrišče.

* * *

Pešačim od visoke hiše tik ob mostu do Glavnega trga, potem gor po Gosposki ulici, pri marketu zavijem levo, naredim kakih petdeset korakov in vstopim v svojo gostilno. V njej so točilna miza s tremi visokimi stoli, mizica in klopca z udobnim naslonjalom, na levi so razmajana vrata in stopnišče, ki vodi do WC-ja. Lokal krasijo štiri raznobarvne in tapicirane

stene, na katerih so ura, slika mestnega parka in črno-bela fotografija, na kateri je lastnik Tanke deske z ženo in otrokoma.

Danes je poseben dan. Danes zvečer bo Dragec zavrtel film. Moj film. Film o Zorici Grünfeld.

Kot sem že povedala, stanujem tik ob mostu, v rumeni hiši, v kateri je bila nekoč igralnica. Podstrešno stanovanje imam. S pogledom na reko. Stanovanje sem kupila pred dvajsetimi leti in takrat začela snemati film o sebi. Začetek snemanja je bil silno težak. Filmarije sem se lotila brez osnovnega znanja. Kako leto sem blefiral. Potem sem snemanje prekinila in začela študirati: vse o kameri, snemalni tehniki, pisanju scenarija, postavitvah kamere, o zornih kotih, o svetlobi, objektivih, dialogu ... Končno napišem snemalno knjigo in na prvo stran prilimam črke, izrezane iz časnikov: *Zorica Grünfeld in njene ženske*. (Sliši se bomba.) Film bi morala nasloviti drugače: *Zorica Grünfeld in njene sorodnice*, a se lepše sliši *njene ženske* ... Sorodnice v naslovu je zgrešeno, sliši se kmečko, kot da bi govorila o oporoki in dediščini, kot da bi delala remake *Cvetja v jeseni*.

* * *

Naročim podaljšano kavo. Dragec vključi star kavni avtomat, med ropotanjem me pozdravi, jutro, Zorica, si sladko spala, si pripravljena? Prikimam in na pult položim bankovec za deset evrov. Nimaš drobiža, Zorica? reče in natoči. Odkimam. Kava je odlična, se nasmehnem. Kot zmeraj, odvrne Dragec. Bova kar sama? vprašam. Dragec prikima in obriše pult s svojo veliko dlanjo. Ko naredim zadnji požirek, se gostilniška vrata odprejo, kot da bi jih odpiral tornado. Kljuka ostane v rokah najmočnejšega moškega, ki kaže zgornje, navzven obrnjene sprednje zobe in dviguje pest proti Dragecu. Vstanem, a me neznančeva roka posadi nazaj na stol. To je roka drugega moškega, ki je vstopil v lokal. Tretji pravkar z nogo zaloputne vrata in zavpije, denar, Dragec! Nisi ga prinesel, Dragec! Tip tako hudo noslja, da me zabolijo ušesa. Dragec se opogumi, jutri, jutri je rok ... Ne gobezdaj, odvrne možak z ogromno čeljustjo in z navzven obrnjenimi zobmi, drugače smo se zmenili. Ozrem se navzgor, nad mano je trebuh, ki kipi čez hlačni pas, in nekje pod stropom majhna debelušasta glava. Dvignem se, roka pritisne na moja ramena, niti premakniti se ne morem, zato obsedim kot pribita. In naposled zinem, spusti me, baraba! Tip nad mano ne trzne. Dragec se nasloni na točilni pult, skomigne in nekaj zašepeta. Tipi se zarežijo, nimam pojma čemu. Dragec ponovi kretnjo. Ko odpre usta, ga tip z velikansko čeljustjo zgrabi za vrat in ga strese, ne serji, Drago, to ni špil, zine in spet pokaže zgornjo vrsto zob. Vem, vem,

slišim Drageca, saj ne serjem, denarja pa sploh ne! Če ga danes ne daš, si odpisan, reče moški, ki pritiska na moja ramena, in potem pisne skoz zobe, kdo je ta? Gostja, gladko odgovori Dragec, odpre predal in iz njega pobere drobiž in moj bankovec. To je vse, kar ima? Kaj pa blagajna? Je ne bo odprl? se nasmehne mladenič, ki še zmeraj stoji pri vratih. Prazna je, pohiti Dragec. Ne zajebavaj, zine tip z ogromno čeljustjo, dvigne barski stol in ga z vso močjo vrže v police na steni. Te se sesujejo, kot da bi bile iz peska, priročna blagajna zgrmi na tla, zažvenketajo kozarci in skodelice, Dragec skloni glavo in pihne skoz stisnjene ustnice, da je komaj skup spraval vse to, oni pa ... No, kaj – *oni pa* ... Odpri blagajno, razumeš? spet silijo prišleki. Dragec se vda, pobere blagajno, jo postavi na pult, poišče ključ v hlačnem žepu in jo potem s strahom odpre. Tule je, petsto evrov, mater vam ... Komaj izreče, že pade po njem. Tip z velikansko čeljustjo ga udari v prsi in potem še s kolenom v obraz. Tip, ki me pritiska na klop, se požene k blagajni, vzame denar in migne z glavo, gremo, pobje, dovolj za danes! Tip, ki kot kak bog stoji pri vratih, se zareži in odpre vrata.

Trojica odide s tako ihto, kot je vstopila.

* * *

Dragec, bova zvečer vrtela film? tiho in neodločno vprašam. Bova, odgovori, se dvigne in glavo položi na točilno mizo. Krvaviš, zavpijem in pohitim k njemu, pokaži, odpri usta! Zobe so mi razbili, reče Dragec. Niso, niso! Zgornjo ustnico imaš preklano! Kaj pa jezik, pokaži! Del jezika visi od jedra. Opazim rano na spodnji ustnici. Pa na desnem licu odrgnino, iz nosa mu kaplja kri na pult. In Dragec hrope, kot da bi poslušal starega vola, ki vleče voz drv navkreber. Pokličem reševalce? vprašam. Si zmešana, odvrne in se odvleče k pomivalnemu koritu. Odprem pipo in se umiva. Do večera ne boš zdrav, milo rečem. Tu not ga malo boli, zine Dragec in roko pritisne na prsi, super ga je šutnil, se nasmehne. Zakaj so vdrli, vprašam. Od lokala hočejo svoj delež. Od lokala? Pa saj je tvoj, Dragec! Seveda je moj, ampak oni ga pazijo pred barabami in inšpektorji, razumeš? Ja, rečem in si umijem roke. Greš gor, ga lepo pogledam, je kdo doma? Dragec odkima, boš postregla gostom? Ja, veselo odgovorim, led si daj gor, če ga imaš v kosih, mu pravim. To so pravi modeli, so ali niso? So, so, kima Dragec in se vleče kot betežen pes k vratom, ki vodijo v njegovo stanovanje. Med vrati se ustavi, imaš kaj drobiža, za goste ga moraš imeti! Kaj pa zvečer? se ozre name. Zvečer bova gledala moj film, mu pomaham z mokro viledo.

* * *

Ostanem sama. Pokličem policaje? In jim opišem tipe, ki so pravkar nabunkali Drageca in razdejali lokal? Opis barab bi bil lahek: čeljustnik, debelušnik in orjak. Vonj po tipih ostaja, strah počasi leze iz mojih kosti, poberem blagajno, jo položim na pult, z metlico pometem kozarčevino, koščke skodelic in deščic od polic; vse to pobašem z rokami in vržem v koš pod koritom, potem obrišem kri s tal in pulta, si natočim kozarec vode in sedem. Zazdi se mi, da se name lepijo pogledi ljudi, ki hodijo mimo Tanke deske, čutim jih po celem telesu, zbadajo me, mi povzročajo bolečino in mi ne dovolijo, da bi se zbrala, da bi do konca počistila in se umirila in potem poklicala policijo. Nekaj minut ostanem zamrznjena s kozarcem v roki, potem se raztopim in cel prostor me je poln. V takem stanju sem že bila. Ko me je zapustil Stanko. Moj Stanko Masten. Takih ne delajo več, je rekla moja sestra. Strašno je bila zaljubljena vanj. Bolj kot jaz, se mi včasih zazdi. Ko je kaj rekla o njem, je postala rdeča v obraz kot šminka na mojih ustnicah. Ko sem spoznala Stanka, sem bila stara šestintrideset let. Zadnji vagon si ujela, je stresala pamet moja sestra, zadnji hip si vstopila nanj.

* * *

Stanka sem prvič opazila na kamniškem hipodromu. Tja sem hodila zaradi vonja, ki je polnil moje nosnice. Priznam, vonj po konjih me je spolno vznemirjal. Najprej sem opazovala skrbno negovano travo na hipodromu, šele pozneje konje, jezdecev nisem videla – kot da jih ne bi bilo. Poslušala sem njihovo prhanje, topot njihovih kopit, galantni galop in slišala drgnjenje grive, ki jo je semintja nosil veter, čudila sem se nežnemu zategovanju uzd in udarcem s kolenom in petami po konjskem trebuhu. Konji so bili pravi magnet. Kot sem že povedala, me je najprej začarala trava, njene neštete barve. Zdelo se mi je, da jo ureja moška roka. S travo znajo samo moški. In to urejeni moški. Tipi, ki ne blebetajo tjavdan, ki nekaj dajo nase, ki stojijo trdno na tleh, ki jim nista mar slava niti bogastvo, to so tipi, ki rastejo s travo, ki so zrasli iz nje. Tip, ki je urejal travo na hipodromu, še ni poznal moderne kosilnice, takrat so trate urejali z navadno kosilnico, z rokami in koso, z grabljami in valjarji, grebljicami in košatimi metlami iz brezovega šibja. Nikoli ne bi pomislila, da Stanko skrbi za trato na hipodromu. Ko sem prvič videla njegov globoki priklon in počep nad travo, se mi je zazdelo, da gledam norca, kakega totalnega črnogleda, ki se poslavlja od življenja. Njegova kosa, ki jo je odložil nedaleč proč, je bila nekaj posebnega, že po barvi se je razlikovala od drugih, njen lastnik jo je pobarval v živo zeleno. Po navadi sem videla take moške, ki so svoja orodja ob sebi vlačili tako kot rabelj, ki vodi svojo žrtev na obešenje. Ta

pa – ki je čepel na travi – je bil nekaj posebnega. Kot prerok. Kot ovčka, ki si izbira najljubšo bilko. Kot malo božanstvo, ki ureja mali svet. Ker je tistega leta, ko sem se zagledala v travo in pozneje še v konje, s hipodroma izginil moj Stanko, sem skoraj znorela. Ker je bila želja srečati ga tako neizmerno goreča, sem vprašala nekega jezdeca, kje je njihov vrtnar. Jahač se je začudil, me ošvrknil s pogledom, spodbodel konja, in ko je zagalopiral, sem razločno slišala: “V park so ga dali!” Že naslednji dan sem ga našla.

* * *

Ko je izruval nekaj plevela – s kostrebo je bil neusmiljen –, sem opazila, da se regratovih cvetov ni dotaknil. Potem je vstal, se vzravnal in spogledala sva se. Najprej sem videla njegova usta. Okrogla, polna, rdeča. In potem oči. Temne, iskrive, skrivnostne. Nasmehnila sem se mu. Roka se je kar sama dvignila in mu pomahala. Koza, sem pomislila, mahaš neznanemu tipu, se obnašaš kot smrklja, primitivno ga osvajaš, brezobzirno ga nadleguješ s pogledi, kaj si bo mislil? Kaj – sem si rekla, kar samo je vse prišlo na dan, ne morem si pomagati, sem se opravičevala in umaknila pogled. Še več: sklonila sem glavo in osramočena odšla. Ko sem odhajala, sem bolj sklejala kot premišljevala: če je človek trave, je tudi človek; če neguje travo, zna z ženskami; če je zelena kosa njegova, so mu vseč moji rdeči lasje. Če me je gledal, me je videl, ampak zakaj ni odmahal, če sem mu pomahala? Sem ga presenetila, kot je on s svojo pojavo presenetil mene? Se mu jutri spet prikažem? Ali naj počakam na njegov odziv? Njegovega vabila bi se silno razveselila.

Njegov pogled me je božal do doma.

* * *

Dragec se v gostilno vrne šele okrog poldneva. Grozen je videti. Zelo zdelan. In pogled? Kot da bi se ga sredi dneva nadelal do mrtvega. Rane okrog ust niso plitve, nos je rumen, rdeč in moder, podplutbo ima pod levim očesom. Če ne bo zažil ran, bojo ostale brazgotine, pomislim. Gostov ni bilo, rečem in ga pobožam po roki, ki sloni na točilnem pultu. Boš zmogel, Dragec? Prikima in reče, naj grem domov, zvečer se vidita. Brez besed odidem.

Ulice so prazne. Mesto se koplje v hudi vročini. Na Glavnem trgu, pri kužnem znamenju, opazim turiste s pisanimi dežniki. Ko prečkam cesto in ko stopim na rob pločnika, pogledam navzgor. Presenečena sem: mojih opazovalk ni na oknih. Se jima je kaj zgodilo? So ju obiskali zlikovci in ju premlatili? Vrag naj ju pocitra! Preden odhitim proti stopnišču in se

vzpnem v najvišje nadstropje, naj povem o čem običajno brbljata moji sorodnici! Sestra zmeraj začne: “Si to čula?” Potem nadaljuje z dvignjenima kazalcema in nagubanim čelom: “Si čula, kaka prasica je tvoja svakinja! Ko se je vračala s tržnice ni imela toliko preklete volje, da bi stopila v stanovanje in se v njem poscala. Ne! Baba poščije stopnice! Pa si čula, koliko ima penziona? Več kot midve vkup! Zakaj? Zato, ker je bila oficirska dama, ker se je lahko sredi kadetnice poscala. Brez posledic. Oja, s posledicami, penzijo so ji dvignili! Ti svoje svakinje ne poznaš. Če bi jo, je ne bi nikoli več pogledala! Samo oficirske prasice in kurbe so lahko na tržnici kupile toliko robe: breskvice, marelice, lubenice, jagode, velikanske borovnice, jurčke, paradajzek, fižol ...” Poslušajte zdaj svakinjo! Pogovor zmeraj začne: “Veš, ne morem si kupit čisto nič, ama ništa! Veš, porabila sem ves denar. Niti za kruh nimam več. Lepo te prosim, kje so pa položnice, kje je kak priboljšek? Za ubit, draga moja! Ko sem bila mlada, sta se cedila med in mleko, kaj pa zdaj? Nič se ne cedi, ni mleka niti medu. Tržnica je čisto prazna. Lepo te prosim, kam me vodi ta svet. Ko sem bila mlada, so me fantje obletavali vsak dan. Kje so zdaj njihove manire? Veš, vase nisem metala le tipov, ampak tudi hrano, ja, bili smo mladi in nori! Zdaj pa – ama ništa od tega!” (In vidim, kako obema nabreka mozeg.)

* * *

Na stopnicah se me poloti strah. Prav tak, kot sem ga občutila, ko sem brala *Grofa Monte Krista*, ki je ... In ko sem brala *Bele tulpike* ... Ko sem se prebijala skoz *Ano Karenino*, ki jo Voronin vabi v ... In *Mrtve duše*, ko Čičikov zavpije: “Stoj, stoj, bedak!” in ustavi Selifanovo glorio o grozečih se objemih mogočnega ruskega prostranstva in bleščeči ruski čudovitosti, ki je svet še ni spoznal. Čičikov kočijaž je jaz, Čičikov pa Dragec, ki je zjutraj doživel šok posebne vrste, neke sorte potres in poslovni polom. Ali pa strašljiv odlomek iz *Od tod do večnosti*, kjer Prew stopi na stopnišče ... In v *Tihem donu*, iz katerega bezljam Grigorijeve misli o Nataliji. “Prosili ste me, naj vam odpišem ...” Ali pa tista omamljenost ali kaj že, ko mademoiselle Polina iz romana *Stepančikovo in njegovi prebivalci* vrže cel sveženj denarja v ... In John Bidlake, ki v *Kontrapunktu življenja*, preden prižge luč v svoji spalnici, reče: “Te strašne družbe.” In tista Cathy iz *Vzhodno od raja*, ki nekega popoldneva zakliče: “Si ti Adam?” Joj, koliko strahu so mi v kosti nagnale knjige! Vsaka knjiga je en sam velik strah; bolj je tanka, več strahu je v njej.

* * *

Stanovanje mi je uredil sosed Niko Gradašnik. Nazadnje je bil prodajalec stanovanj, pred tem je bil vodja mestnega stanovanjskega servisa Stainvest, v mladosti pa je selil pohištvo z enega na drug konec mesta. Stari Tezenčan. Njegovo hišo so podrli, ko so širili tovarno avtomobilov. Prepričala me je njegova bogata in raznovrstna praksa. Kot posrednik stanovanj je videl ogromno različnih lukenj: navduševal se je nad starinskim pohištvom, sprejemal je minimalistično in moderno opremo, meni je naročil, naj bom skromna, naj bo moje dvosobno stanovanje s kopalnico, balkonom in vežo podobno mojim lastnostim. Z veseljem sem sprejela ponudbo. Stanovanje je prišel urejat točno pred devetimi leti. Še zdaj je pohištvo razporejeno tako, kot ga je postavil. Poglejmo, kako: zelena preproga na tleh, pohištvo kot drevesa, lestenci kot oblaki na nebu, stene kot živa meja in vrata kot vhodi v nebesa. V kuhinji emajlirana posoda, v stranišču in kopalnici bele ploščice do stropa, pod stropom črna bordura, na hodniku les na tleh, les na stropu in les na stenah. Ni na meji kiča, je rekel sosed, še zmeraj prikupno, privlačno, toplo in moderno. No, ja, kaj naj rečem? (Niko Gradašnik si je gotovo mislil, da sem po njegovi prostorski intervenciji oslepela.)

* * *

Zgodaj zjutraj je bil park prazen. Trije ali štirje vrtnarji so se potikali med drevesi. Stanko Masten je brusil koso tik ob ustju potočka, ki polni umetno jezerce. Pljunil je na zeleni brusilni kamen in brusil v taktu, ki ga je narekovalo žuborenje vode, in s kamnom plesal po kosi gorindol, z ozkega konca k debelejšemu in po notranji na zunanjo stran kose.

Sedela sem na klopi in ga opazovala. Želela sem si, da bi me takoj zagledal. Čez čas sem si rekla, naj me ugleda med košnjo, in ko se povsem približa klopci. Strah se me je lotil. Lahko se zgodi nekaj nepričakovane: zanese me in padem mu v naročje. Prvič v življenju zasledujem moškega in se postavljam v njegovo vlogo. Neznancem sem se doslej izogibala. Prepričana sem bila, da moški ne marajo nastavljavk. Čevelj moških, ki se ne pustijo uloviti, je običajno velik in težek in njihova brca v rit zelo boleča. Pri Stanku je drugače, sem prepričana. Zaljubljen se bo, četudi se mu bom nastavila. Odložil je koso, snel slamnati klobuk in si z robcem obrisal čelo. Sklonil se je, potem sedel na travo in se ozrl gorindol po pokošenem delu. Nekaj mu ni ugajalo: legel je na bok in njegov pogled je nekaj iskal. Ko je našel iskano reč, se je lenobno skobacal na kolena in z nožkom, ki ga je izvlekel iz hlačnega žepa, zaokrožil po sveže pokošeni trati. Kostreba, spet kostreba, sem ga slišala, zvezdasta kostreba, kdo bo tebe ljubil. Nasmehnila sem se, se sklonila in obraz skrila

v dlani. Ta je čisto premaknjen od trave, sem si rekla, takega tipa še nisem srečala. Ta ne vidi nič drugega kot travo, travo kostrebo. Kaj pa mene? Me bo sploh kdaj opazil in pogledal? Narahlo sem zakašljala. Nisem vzbudila njegovega zanimanja. Vstal je in pohitel po koso. Nikoli se ne bova srečala, sem pomislila. Ljudje ga – preprosto rečeno – ne zanimajo. Kaj pa – me je nenadoma prestrelilo – kaj pa, če je gluhi in nem in povrhu še slaboviden. Daj no! Da slabo vidi? Potem kostrebe ne bi videl. Ampak – nekateri travo slišijo rasti, sem se zresnila in vstala in se naslonila na deblo. Je pred mano šibek moški? Odkimala sem.

Stanko Masten je močan kot bik. Tak človek je, ki ne skriva svojih pomanjkljivosti. On je moje nasprotje. Slabe strani svojega življenja bo začel skrivati v pozni starosti, sem se prepričevala. Ne pozna krink in tančic, prisposodob in skrivalnic. Stanko je direkten človek, bolj kot jaz, ki zmeraj rečem, bolj je telesno, slajše je; bolj je odkrito, bolj prefinjeno je. Svojih ciljev nisem dosegla s prekrivanjem, zdaj se prvič dogaja, da se skrivam, da sem premeteno skrivnostna, da čakam na njegovo potezo, čeprav jaz vodim bele figure. Čutim svojo ranljivost. Prvič v življenju. Čutim razkrajanje znotraj svojih možganov. Čutim krivdo.

Začutim njegovo roko. Če bo z mano ravnal kot s koso ... Ne vem, uprla se bom in mu povedala, da sem jaz nekdo drug, da jaz ne šepam kakor on. Da sem starejša od njega in polna izkušenj. Vse to mu povem, vse te občutke mu lahko nanizam v momentu. Jaz ne šparam s patroni in udarci. In tedaj me je uzrl. Moj Stanko Masten me je pogledal. Uuu, zadiham s polnimi pljuči. Pridi, sem mu pomahala. Tokrat bolj očitno in naravnost kot takrat, ko sem ga prvič zagledala, pridi, dvignem torbo in mu pokažem na steklenico vode, ki štrli iz nje. Nasmehnil se je, položil koso na ramo in se mi približal. Žejen je, hudo je žejen, je rekel. Hvala bogu, sem iztisnila iz sebe, in rekla glasno, vedela sem, vroče postaja. Oh, kaj vročina, je brezbrizno zinil, težko kosi, vedno težje. Ja, pa zakaj, sem se začudila. Ste slepi? me je ostro nagovoril. Nisem, sem pohitela, vse vidim, vas, koso, travo, cel park, kje pa imate brusilni kamen? Tu zadaj, je odvrnil in pokazal kamen, ki je tičal v vodi v podolgovati pločevinasti posodi. Sedite, sedite, sem rekla, skoraj ukazala, in odvila zamašek na steklenici. Pa je res voda? je vprašal in se zasmel. Prikimala sem in sedla; takole na bok, bolj površno na bok, skoraj sem lebdela – bi rekla, da sem sedela na nogah, ne na riti ne na boku. Dvignila sem se in ga opazovala od zgoraj in ga premerila in lepila poglede nanj in sem bila čisto njegova, zaprepadena nad vsem, kar me je obdajalo, trepetala sem in se potem presedla – on pa – videti je bil, kot da je iz nesnovi, kot da je prvič ugledal žensko, kot da je prvič pred klopjo, kot da ni od tu. Ste pa res

slepa! je ponovil in vzel steklenico. Izpil je dolg požirek, nato še enega in vrnil steklenico, in še smešna, se je prijazno zasmel. Že zadnjič ste nekaj mahali in nato pobegnili, je tiho rekel. Ste me videli, sem planila. Moj Stanko Masten je prikimal. Dolgo je gledal za mano, je rekel in se naslonil na drevo. Ni za drugo kot za kositi, je rekel in povetil pogled, ampak njega to veseli, za vsako delo prime, v mestu delo čez teče, na vsakem koraku, je pridal in z glavo mignil proti kosi, zdaj jaz njo, jutri ona mene. Ne razumem, sem zahlastala za njegovimi besedami. Kako da ne, je odgovoril, danes živ, jutri mrtev, je treba kaj razumeti? Ne, ne, sem odvrnila in se z obema nogama dotaknila zemlje pod klopjo, tu ni kaj razumeti, tako je življenje. Si iz mesta? sem ga vprašala. Prikimal je, na Meljski stanuje, prej je delal v zavodu za urbanizem, tehnični risar je bil, potem pa ... Tale roka je zaspala ... Preslišala sem drugi del odgovora in se začudila, risar? Ja, ja, je zamahnil z levico in se zazibal ob deblu. A sem sama, je vprašal. Prikimala sem, že od nekdaj. Staršev nimam več, sestra in jaz sva ostali. In sosed Niko Gradašnik. Kaj? Niko? Umetnik? Poznam ga, se je zasmel. Koga pa imate vi? sem rinila vanj. Pogledal me je, imam sestro, je odvrnil. Dvignila sem steklenico v višino njegovih oči, izvoli, sem rekla. Ne bom več pil, služba pa to, je prijazno odvrnil in se napotil proti kosi.